Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την «Πρόταση Κανονισμού του Συμβουλίου για την κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα της αιθυλικής αλκοόλης γεωργικής προέλευσης»

(2001/C 260/05)

Στις 12 Μαρτίου 2001, το Συμβούλιο αποφάσισε, βάσει των άρθρων 36 και 37 της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω πρόταση.

Το τμήμα Γεωργίας, Ανάπτυξης της Υπαίθρου και Περιβάλλοντος, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 21 Ιουνίου 2001 με βάση εισηγητική έκθεση του κ. Wilkinson.

Κατά την 383η σύνοδο ολομέλειας της (συνεδρίαση της 11ης Ιουλίου 2001), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε, με 106 ψήφους υπέρ και δυο αποχές, την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. **Εισαγωγή**

1.1. *Η γενική κατάσταση της αγοράς της ΕΕ όσον αφορά τη γεωργική αλκοόλη.*

1.1.1. Η ΕΕ παράγει ετησίως περίπου 20 εκατομμύρια εκατόλιτρα αλκοόλης, από τα οποία τα 13 εκατομμύρια εκατόλιτρα είναι γεωργικής προέλευσης. Η διαφορά των 7 εκατομμυρίων εκατόλιτρων δεν είναι γεωργικής προέλευσης και συχνά αναφέρεται ως «συνθετική αλκοόλη». Οι κύριες μεταποιητικές βιομηχανίες που χρησιμοποιούν αιθυλική αλκοόλη είναι η βιομηχανία των οινοπνευματωδών ποτών, η χημική, η φαρμακευτική και η βιομηχανία καλλυντικών. Η παραγωγή καυσίμων από την αλκοόλη αποτελεί έναν τομέα υπό ανάπτυξη.

1.1.2. Η βιομηχανία των οινοπνευματωδών ποτών μπορεί να χρησιμοποιεί μόνο την αλκοόλη γεωργικής προέλευσης. Οι άλλες βιομηχανίες μπορούν να χρησιμοποιούν και τις δύο μορφές αλκοόλης. Η βιομηχανία οινοπνευματωδών ποτών χρησιμοποιεί σήμερα το 30 % περίπου της συνολικής χρήσης της ΕΕ και η ποιότητα των προϊόντων της είναι εγγυημένη από τον σχετικό κανονισμό της ΕΕ [1]. Το υπόλοιπο 70 % μπορεί να χρησιμοποιεί είτε τη γεωργική, είτε την συνθετική αλκοόλη. Η συνολική ζήτηση της ΕΕ καλύπτεται σήμερα κατά 50 % περίπου από τη γεωργική και την συνθετική αλκοόλη.

1.1.3. Η παραγωγή γεωργικής αλκοόλης αποτελεί σημαντική δυνατότητα διάθεσης για κοινοτικές πρώτες ύλες όπως τα σιτηρά, τα ζαχαρότευτλα, η μελάσα, οι πατάτες, τα φρούτα και ο οίνος.

1.1.4. Η Επιτροπή αναφέρει ότι αγορά αλκοόλης της ΕΕ είναι πλεονασματική κάθε χρόνο κατά περίπου 3 εκατομμύρια εκατόλιτρα. Το πλεόνασμα αυτό αυξάνεται βαθμιαίως. Η συνολική ζήτηση της ΕΕ είναι ελαφρώς φθίνουσα. Οι εισαγωγές είναι ακόμη μικρές ανερχόμενες σε 12 % περίπου της συνολικής χρήσης, συμπεριλαμβανομένων μιγμάτων, τα οποία δεν καλύπτονται πλήρως από την πρόταση της Επιτροπής. Με βάση τα σημερινά δεδομένα, οι εισαγωγές παρουσιάζουν ελαφρώς αυξητική τάση. Μεγάλο ποσοστό των εισαγωγών απαλλάσσεται των δασμών ή εισάγεται με πολύ χαμηλούς εισαγωγικούς δασμούς ως μετουσιωμένη αλκοόλη. Ορισμένοι εκτιμούν ότι μέχρι και το 80 % των εισαγωγών επιδοτούνται κατά κάποιο τρόπο ενώ άλλοι θεωρούν ότι η εκτίμηση αυτή είναι υπερβολική.

1.2. *Η πρόταση της Επιτροπής*

1.2.1. Ο προτεινόμενος κανονισμός θα θεσπίσει πλαίσιο κοινών κανόνων για την αιθυλική αλκοόλη γεωργικής προέλευσης. Η απόφαση να προταθεί ως κανονισμός αποτελεί συνέχεια του αιτήματος του Συμβουλίου των υπουργών Γεωργίας που υποβλήθηκε στα μέσα του 2000 για να εξετασθεί η σκοπιμότητα παρόμοιας δράσης.

1.2.2. Οι κυριότεροι στόχοι της πρότασης κανονισμού είναι η βελτίωση της ενημέρωσης της αγοράς για την γεωργική αλκοόλη και η ίδρυση ενός βήματος το οποίο θα είναι αρμόδιο για την υποβολή προτάσεων σχετικά με την πολιτική που θα πρέπει να ακολουθείται. Η Επιτροπή φρονεί ότι με τις προτάσεις αυτές θα καθιερωθεί μια «απλουστευμένη» κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα της γεωργικής αλκοόλης. Και αυτό διότι οι δημοσιονομικές επιπτώσεις είναι αμελητέες. Στις προτάσεις δεν περιλαμβάνονται μέτρα παρέμβασης.

1.2.3. Από τις αρχές του 1998, η Επιτροπή παρακολούθησε ορισμένες εισαγωγές αλκοόλης. Στις προτάσεις, όμως, το σύστημα αυτό δεν κρίνεται ως κατάλληλο μέσο για το χειρισμό των σημερινών και μελλοντικών προβλημάτων που έχουν εντοπιστεί. Έτσι, τώρα προτείνεται ο κανονισμός για την κοινή οργάνωση αγοράς [2].

2. **Γενικές παρατηρήσεις για την πρόταση της Επιτροπής**

2.1. Η ΟΚΕ συνέταξε το 1996 μια Ενημερωτική Έκθεση για τον τομέα της αλκοόλης και σχολίασε επίσης παλαιότερα σχέδια ΚΟΑ του 1978 [3] και του 1980 [4]. Στην ενημερωτική έκθεση περιλαμβάνονται πολύ χρήσιμα ιστορικά στοιχεία γι' αυτόν τον ιδιαίτερα πολύπλοκο τομέα και, μολονότι πολλά έχουν αλλάξει από την εποχή της έκθεσης, αξίζει να σημειωθεί ότι οι παρατηρήσεις όσον αφορά την ανάγκη εξορθολογισμού της βιομηχανίας, προκειμένου να παραμείνει ανταγωνιστική, ήταν εύστοχες. Στην εν λόγω έκθεση τονίζεται ότι σε ορισμένες περιφέρειες της ΕΕ, τα

(1) Κανονισμός του Συμβουλίου (ΕΟΚ) αριθ. 1576/89, ΕΕ L 160 της 12.6.1989, σ. 1-17.

(2) COM(2001) 101, της 21.2.2001.

(3) ΕΕ C 181 της 31.7.1978.

(4) ΕΕ C 83 της 2.4.1980.

πολυάριθμα μικρά οινοπνευματοποιία εκπληρώνουν μια αξιόλογη κοινωνικοοικονομική λειτουργία στις κοινότητές τους. Τούτο εξακολουθεί να αληθεύει. Μόνο στη Γερμανία υπάρχει σήμερα μια εθνική οργάνωση για την αλκοόλη.

2.2. Πριν από 40 περίπου χρόνια είχε ήδη προταθεί κοινή οργάνωση της αγοράς, όταν η αγορά πρώτων υλών για την γεωργική αλκοόλη ήταν η βιομηχανία τροφίμων (συμπεριλαμβανομένων των οινοπνευματωδών ποτών). Από τότε, η αγορά έγινε δυσκολότερη και η τεχνολογία έχει επηρεάσει και συνεχίζει να επηρεάζει τις χρήσεις της παραγόμενης αλκοόλης.

2.3. Η πρόταση της Επιτροπής δεν καλύπτει όλους τους παράγοντες που επηρεάζουν την αγορά. Επικεντρώνεται στην αύξηση των εισαγωγών οι οποίες αποτελούν μόνον το 12 % περίπου της αγοράς και τις θεωρεί ως ανταγωνιστική πρόκληση εκ μέρους των υποψήφιων προς ένταξη χωρών. Οι υποψήφιες προς ένταξη χώρες δεν θα πρέπει να εξαιρούνται του άρθρου 10 (εθνικές ενισχύσεις).

2.4. Η ΟΚΕ υποστηρίζει πλήρως την άποψη για καλύτερη ενημέρωση της αγοράς και για τη συγκρότηση ενός βήματος που θα αναλύει τις πληροφορίες αυτές, θα συζητά τα προβλήματα του τομέα, και θα συνιστά τις δράσεις που θα πρέπει να αναληφθούν. 'Ενα βασικό πρόβλημα είναι η έλλειψη εθνικών στατιστικών δεδομένων στην απαιτούμενη μορφή. Εξάλλου, τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της Ευρωπαϊκής 'Ενωσης διατίθενται καθυστερημένα ώστε να είναι πραγματικά χρήσιμα. Φαίνεται να υπάρχουν αρκετοί τρόποι με τους οποίους μπορούν να εκπληρωθούν οι εν λόγω στόχοι. Για παράδειγμα, η πληροφόρηση της αγοράς μπορεί να γίνεται από τις εθνικές αρχές (ιδίως από τις φορολογικές), τη Στατιστική Υπηρεσία της ΕΕ ή από εμπορικές πηγές. Η επιτροπή εφαρμογής για τα αλκοολούχα ποτά, που αποτελούσε άλλοτε βήμα για τα θέματα της αλκοόλης, θα μπορούσε να εξελιχθεί ώστε να αποτελέσει το κατάλληλο βήμα. Οι εμπορικές «παραβιάσεις» πρέπει να αντιμετωπιστούν δεόντως και, για να πραγματοποιηθεί αυτό με επιτυχία, απαιτείται καλή ενημέρωση. 'Ομως, στην πρόταση δεν διευκρινίζεται το ποια θα είναι η προστιθέμενη αξία της κοινής οργάνωσης της αγοράς για τους παραγωγούς, τους χρήστες, και τους καταναλωτές. Η Επιτροπή πρέπει να εξηγήσει ποια θα είναι αυτή η προστιθέμενη αξία.

2.5. Τα διάφορα προτεινόμενα μέτρα (πιστοποιητικά εισαγωγής και εξαγωγής, δασμολογικές ποσοστώσεις, καθεστώς τελειοποίησης προς επανεξαγωγή, και ρήτρες διασφάλισης) δημιουργούν ανησυχίες εφόσον παρόμοιες προτάσεις μπορούν να οδηγήσουν σε προστατευτισμό ή/και σε παρεμβατικά μέτρα. Η ΟΚΕ αναγνωρίζει ότι η Επιτροπή δεν προτείνει τη θέσπιση παρόμοιων μέτρων, αλλά περιλαμβάνει διατάξεις γι' αυτά. Ιδιαίτερα, στο άρθρο 34 της συνθήκης προβλέπεται η δυνατότητα ρύθμισης τιμών ως μέρος κάθε κοινής οργάνωσης της αγοράς. Οι χρήστες επιθυμούν να έχουν πρόσβαση σε αλκοόλη που διαθέτει τα κατάλληλα χαρακτηριστικά και ποιότητα σε τιμές που καθορίζονται ελεύθερα. Η άποψη αυτή ευνοεί, επίσης, τους καταναλωτές διότι τους διασφαλίζει ποιότητα και ασφάλεια του προϊόντος. Επιπλέον, τα μέτρα που προβλέπονται πιθανόν να δημιουργήσουν υπερβολικά και δαπανηρά διοικητικά βάρη.

2.6. Μια σημαντική δυσκολία που παρουσιάζει η πρόταση είναι ότι δεν καλύπτει το μέρος της αγοράς που μπορεί να χρησιμοποιεί και τις δύο μορφές αλκοόλης, δηλαδή είτε τη συνθετική είτε τη γεωργική. Εφόσον η συνθετική αλκοόλη δεν είναι γεωργικό προϊόν, είναι αυτονόητο ότι δεν μπορεί να συμπεριληφθεί στην κοινή οργάνωση της αγοράς. Εντούτοις, αποτελεί περίπου το 50 % της τρέχουσας χρήσης στις ΕΕ. Οποιαδήποτε κοινή οργάνωση της αγοράς θα υποστεί θανατηφόρο πλήγμα εάν δεν διασφαλίσει τις απαραίτητες ρυθμίσεις και ιδιαίτερα τα στατιστικά δεδομένα που θα καλύψουν αυτή τη μορφή της αλκοόλης. Ο κίνδυνος του αθέμιτου ανταγωνισμού θα είναι υψηλός στην περίπτωση που η μια μορφή αλκοόλης θα ελέγχεται βάσει της κοινής οργάνωσης της αγοράς ενώ η άλλη όχι.

2.7. Επιπλέον, η χρήση καυσίμων που προέρχονται από αλκοόλη αναμένεται να αυξηθεί στην ΕΕ από 1 % που είναι σήμερα σε 20 % περίπου έως το 2020, πράγμα που μπορεί να αλλάξει την ισορροπία ώστε η αγορά να εφοδιάζεται με ένα πολύ μεγαλύτερο ποσοστό και από τα δύο είδη αλκοόλης. Στην πράξη, η γεωργική αλκοόλη αναμένεται να ικανοποιήσει το μεγαλύτερο μέρος της εν λόγω αύξησης εξαιτίας των φορολογικών πλεονεκτημάτων που χορηγούνται στις ανανεώσιμες μορφές ενέργειας και η συνθετική αλκοόλη εξ ορισμού δεν μπορεί να είναι ανανεώσιμη.

3. **Ειδικές παρατηρήσεις**

3.1. Εάν ληφθεί η απόφαση για τη συγκρότηση μιας κοινής οργάνωσης της αγοράς, η ΟΚΕ φρονεί ότι εκτός από τα δέοντα μέτρα που θα πρέπει να συμπεριληφθούν για την κάλυψη της συνθετικής αλκοόλης, θα πρέπει να γίνουν, επίσης, οι εξής αλλαγές στις προτάσεις.

3.2. Επιτροπή διαχείρισης. Η πρόταση να συμπεριληφθεί η γεωργική αλκοόλη στις αρμοδιότητες της επιτροπής διαχείρισης οίνων είναι εσφαλμένη. Ο τομέας της αλκοόλης είναι εξαιρετικά πολύπλοκος και η πολυπλοκότητα αυτή αυξάνεται. Είναι σαφές ότι θα χρειαστούν εθνικοί «εμπειρογνώμονες της αγοράς αλκοόλης» όσον αφορά την πρόβλεψη στόχων για την κοινή οργάνωση της αγοράς. Οι συνεδριάσεις αυτές δεν θα αποτελούν μέρος των εργασιών της επιτροπής διαχείρισης οίνων αλλά θα είναι χωριστές. Η Επιτροπή επιβεβαίωσε ότι αυτό προβλέπεται ήδη.

3.3. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν θα χρειαστούν πρόσθετες δαπάνες από τη δημιουργία ιδιαίτερης «επιτροπής διαχείρισης της αλκοόλης» και για τους ενδιαφερόμενους το σύστημα θα είναι πιο σαφές. Η πρόταση πρέπει να το αναγνωρίζει.

3.4. Ορισμοί. Σήμερα οι μόνοι ορισμοί της ΕΕ για την «γεωργική αλκοόλη» περιλαμβάνονται στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1576/89 (για τα οινοπνευματώδη ποτά) και στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 822/87 (ουδέτερη αλκοόλη οινικής προέλευσης). Οι ορισμοί αυτοί διαφέρουν από πολλές απόψεις σε σύγκριση με εκείνους που περιέχονται στην Κοινή Ονοματολογία που χρησιμοποιείται στα τελωνεία και για εμπορικούς σκοπούς και είναι οι ορισμοί που περιέχονται στο άρθρο 1 της πρότασης. Για την αποτροπή κάθε σύγχυσης, οι ορισμοί αυτοί θα πρέπει να εναρμονιστούν.

3.5. Δεδομένου ότι υπάρχουν πολλές εξελισσόμενες τεχνικές για την παραγωγή αλκοόλης από γεωργικά προϊόντα, και από προϊόντα που παράγονται και αυτά από άλλα γεωργικά προϊόντα, θα είναι δύσκολο να δοθούν ικανοποιητικοί ορισμοί για τις διάφορες μορφές και ακόμη πιο δύσκολο για τον έλεγχό τους ιδίως όσον αφορά προϊόντα τρίτων χωρών.

4. **Συμπεράσματα**

4.1. Η ΟΚΕ:

— υποστηρίζει την αξία που έχει η καλύτερη πληροφόρηση της αγοράς και την συγκρότηση ενός βήματος στο οποίο θα εξετάζονται τα προβλήματα του τομέα·

— συμφωνεί ότι χρειάζεται ένα νομικό πλαίσιο για την πρόβλεψη των ανωτέρω·

— θεωρεί ότι οι απαιτήσεις αυτές μπορούν να καλυφθούν με διάφορους τρόπους·

— δεν έχει πεισθεί όσον αφορά την προστιθέμενη αξία μιας κοινής οργάνωσης της αγοράς όσον αφορά την αλκοόλη γεωργικής προέλευσης·

— εμμένει ότι οποιαδήποτε κοινή οργάνωση της αγοράς στην οποία δεν θα περιλαμβάνονται οι ρυθμίσεις που θα καλύπτουν πλήρως την αγορά της αλκοόλης θα είναι μοιραία ελαττωματική·

— θεωρεί ότι η συγκρότηση μιας κοινής οργάνωσης της αγοράς θα απαιτηθεί η σύσταση μιας ειδικής επιτροπής διαχείρισης·

— τονίζει την ανάγκη εναρμόνισης των ορισμών.

Βρυξέλλες, 11 Ιουλίου 2001.

Ο Πρόεδρος

της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Göke FRERICHS

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Πράσινη Βίβλος σχετικά με την ολοκληρωμένη πολιτική προϊόντων»

(2001/C 260/06)

Στις 13 Φεβρουαρίου 2001, και σύμφωνα με το άρθρο 262 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Επιτροπή ζήτησε από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή να προβεί στην έκδοση γνωμοδότησης για το ανωτέρω θέμα.

Το τμήμα «Γεωργία, ανάπτυξη της υπαίθρου και περιβάλλον», στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, επεξεργάσθηκε τη γνωμοδότησή του στις 21 Ιουνίου 2001, με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Pezzini.

Κατά την 383η σύνοδο ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 11ης Ιουλίου), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 108 ψήφους υπέρ, 1 ψήφο κατά και 3 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. **Εισαγωγή**

1.1. Η ΟΚΕ εξετάζει την Πράσινη Βίβλο σε συσχετισμό με τη νέα προσέγγιση του προγράμματος δράσης για το περιβάλλον [1], το οποίο δίνει έμφαση — παράλληλα με την εφαρμογή των υφιστάμενων κανονιστικών μέσων — στην ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στις διάφορες πολιτικές, στη συμμετοχή των διαφόρων φορέων και στην εθελοντική διάσταση. Εξάλλου, η ΟΚΕ θεωρεί ότι η Πράσινη Βίβλος αποτελεί ένα μέσο που συμπληρώνει τη στρατηγική της «αειφόρου ανάπτυξης», η οποία εξετάζεται, μεταξύ άλλων, και από οικονομική και κοινωνική πλευρά [2]. Η ΟΚΕ παραπέμπει στις παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν στις σχετικές γνωμοδοτήσεις και φρονεί ότι το μέσο αυτό θα μπορέσει να εφαρμοστεί ικανοποιητικά μόνον σε ένα ευρύτερο πλαίσιο όπως αυτό.

[1] COM(2001) 31 τελικό, γνωμοδότηση της ΕΕ C 221 της 7.8.2001.

[2] Γνωμοδότηση της ΟΚΕ με θέμα «Προετοιμασία στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αειφόρο ανάπτυξη», ΕΕ C 221 της 7.8.2001.